

Kanttekeningen bij de 'Second opinion en onderzoek advies zonneveld Quadenoord'

Wageningen, 25 september 2019

Geachte raadsleden,

Graag plaatsen wij namens Mooi Wageningen – vereniging tot behoud van natuur en landschap in Wageningen en omstreken – kanttekeningen bij de 'Second opinion en onderzoek advies zonneveld Quadenoord' van Wageningen Environmental Research, het voormalige Alterra.

(1) Ten onrechte wekt de second opinion de indruk dat het zonneveld de natuurdoelen niet zal schaden of zelfs ten goede zal komen. De positieve effecten of de biodiversiteit gelden echter uitsluitend voor de groene elementen in het plan. De bouw van installaties voor energiewinning op zichzelf – het planelement dat ter discussie staat – heeft uitsluitend negatieve effecten. Wees u ervan bewust dat in het voorliggende voorstel grote negatieve effecten van het bouwen van installaties – nota bene in een gebied bestemd voor natuur – worden vergoelijkt en verhuld door groene maatregelen.

(2) Ten onrechte wordt in de second opinion gangbare landbouwkundig gebruik van de percelen voor de beoordeling als referentie gebruikt. Daarmee ligt de lat ontzettend laag. Met een dergelijke referentie kan biodiversiteitswinst zelfs worden bereikt door de aanleg van een villawijk met grote tuinen, een weg met brede bloemenbermen, en een ruim opgezet bedrijventerrein winst op voor de natuur. De enige juiste referentie is die van optimaal voor de natuur ingericht terrein. En de enige juiste vraag is hoeveel op deze potentie voor natuur wordt ingeboet door de bouw van zonne-installaties.

(3) Ten onrechte wordt in de second opinion uitgegaan van een bestemming als landbouwgebied in plaats van natuur. Deze percelen zijn aangewezen voor natuurontwikkeling. Juridisch is het gebied dan ook beschermd tegen nieuwe ontwikkelingen zoals de ontwikkeling van een groot zonnepark. De bouw van installaties brengt het doel natuurbescherming verder weg, niet dichterbij.

Al met al is de second opinion naar ons oordeel misleidend.

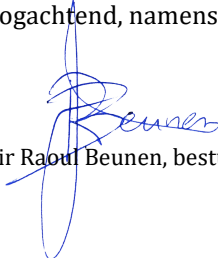
Onder deze brief vindt u gedetailleerde opmerkingen bij enkele citaten.

In onze eerdere brief – gezamenlijk met Vijf Dorpen in het Groen – wezen wij u al op de juridische obstakels. Wij achten de kans groot dat een vergunning bij de rechtbank zal stranden. Dat zou voor u voldoende aanleiding kunnen zijn om geen Verklaring van geen Bedenkingen ex art. 2.27 Wabo af te geven. Dit is geen goede ruimtelijke ordening.

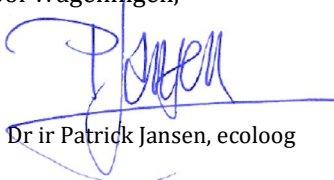
Met deze brief maken wij u ook duidelijk dat de onderbouwing niet klopt. Bouwen in beschermd natuurgebied is slecht voor de natuur, puur en alleen al vanwege de ruimte die door de bouwwerken aan de natuurbestemming wordt onttrokken. Dit geldt óók als de negatieve effecten met groene maatregelen worden verhuld.

Wij adviseren u tegen de Verklaring Van Geen Bedenkingen te stemmen.

Hoogachtend, namens het bestuur van Mooi Wageningen,

Dr ir Raoul Beunen, bestuurskundige

Dr ir Patrick Jansen, ecooloog

Opmerkingen bij enkele citaten uit de second opinion:

3.2 Ecologische verbinding Veluwe en Dal van de Neder-Rijn

“Beide delen van het zonneveld worden omgeven door raster waar kleinere zoogdieren tot en met dassen onderdoor kunnen. Het zonneveld vormt ten opzichte van de huidige situatie op geen enkele wijze een extra barrière voor de migratie of verminderde dekking voor wild. Grotere zoogdieren kunnen van het bos of de singel gebruik blijven maken.”

De omheining vormt wel degelijk een barrière voor groter wild. De percelen worden de facto onttrokken aan het potentiële leefgebied van hoefdieren, terwijl de overheid grote investeringen van gemeenschapsgeld heeft gepleegd om hoefdieren op de Zuid-Veluwe te krijgen – en uiteindelijk naar de Rijn – zoals het ecoduct Jac. P. Thijsse en de natuurontwikkeling op de Reijerskamp.

3.6 Renkums Beekdal

“Hoewel intensief gebruikte landbouwgrond voor sommige soorten extra voedsel oplevert, is het toch een ongewenst vervuילend landschapselement op de voedselarme Veluwe. Het grondwater en de relatie met het Renkums Beekdal zijn in dit kader niet onderzocht, maar als er effect is, dan zal dat negatief zijn via vervuiling van het grondwater met uitspoelende meststoffen. De kwel in het beekdal komt vooral van het westen, van de hoger gelegen gronden, maar ook uit de sandr stroomt grondwater af naar het beekdal. Het stoppen met bemesten van deze percelen als het een zonneveld wordt kan alleen maar gunstig uitpakken.”

Het bemesten van deze percelen, die binnen Natura 2000 gebied Veluwe liggen, is sinds de PAS-uitspraak van de Raad van State illegaal en moet dus sowieso stoppen. De kans is bestaat dat bemesting binnen verzuringsgevoelige Natura 2000 gebieden zoals de Veluwe in de toekomst geheel onmogelijk is. Hiermee zou de facto het gangbare landbouwkundige gebruik stoppen en de weg richting echte natuurontwikkeling open liggen.

5. Bodem

“Hoe hoog de panelen moeten staan en hoe breed de tafels maximaal mogen zijn om aan de lichtvoorwaarden voor voldoende vegetatiegroei en een gezonde bodem te voldoen, moet nog worden gekwantificeerd.”

Ing. Schotman noemt terecht dat zonnepanelen negatieve effecten hebben op de bodem eronder, zoals wetenschappelijk onderzoek heeft vastgesteld. Met de geciteerde passage maakt hij duidelijk dat nog niet bekend is hoe negatieve effecten op de bodem kunnen worden geminimaliseerd, laat staan voorkomen. De raad kan niet anders dan ervanuit gaan dat die negatieve effecten er zullen zijn.

6. Biodiversiteit

Ing. Schotman beschrijft de biodiversiteitsdoelen die kunnen worden behaald met de groene elementen van het plan. Echter, de bouw van zonnepanelen op zichzelf – die ter discussie staat – doet juist afbreuk aan het realiseren van natuur en biodiversiteit

7. Conclusie

“Voor alle kernkwaliteiten geldt dat ze of niet in het geding zijn door ontwikkeling van het zonneveld, of juist beter tot hun recht zullen komen door ontwikkeling van het zonneveld volgens het ontwerp van Eelerwoude. Het zonneveld is hiervoor dus zeker geen belemmering.”

Deze conclusie gaat naar ons oordeel te ver. De voorgestelde maatregelen ten gunste van de biodiversiteit zijn positief. De ontwikkeling van een zonnepark, de bouw van de panelen op zichzelf – het planelement dat ter discussie staat – heeft uitsluitend negatieve effecten op de natuurdoelen.

“Het in beginsel uitsluiten van grote zonnevelden in het GNN zal een noodzakelijke en effectieve strategie zijn om de natuur te beschermen. Immers, anders dan in gangbaar gebruikt agrarisch gebied hebben zonnevelden in natuurgebieden meestal een negatief effect. Voor agrarische gronden of bedrijventerreinen moet, voor zover die binnen het GNN liggen, een uitzondering gemaakt kunnen worden.”

Schotman gaat er ten onrechte vanuit dat dit gangbare landbouwgrond is, en dat deze situatie zonder zonnevelden niet zal veranderen. Echter, deze grond is aangewezen voor natuurbescherming en daarom ook juridisch beschermd. Elke bestemmingsverandering of omgevingsvergunning moet worden getoetst aan de Gelderse Omgevingsverordening, waarin duidelijk staat dat nieuwe ontwikkeling zoals de realisatie van een zonnepark in het Gelders Natuurnetwerk niet zijn toegestaan.